

Fata care tocește creioanele

Cum se transformă pasiunea din copilărie
într-o nișă profitabilă care să strângă clienți
din toată lumea? O clujeancă are răspunsul.

DE DIANA-FLORINA COSMIN

Jobul lui Ágnes Keszeg este acela pe care fiecare dintre noi și l-a dorit măcar o dată în viață. Generația mea – și a ei – visa la el în după-amiezile de vară în care desenele animate din Occident, ajunse în sfârșit în România anilor '90, strângeau familii și cartiere întregi în fața televizorului. Ce putea fi mai frumos decât să fii omul cu creionul și planșeta, care îi dă viață lui Pongo din „101 dalmățieni” și care decide cât de ascuțite să fie bărbia sau

pantofii Cruellei de Vil? Atunci a auzit prima oară copilul Ágnes despre un domn de departe, pe numele său Walt Disney, care consumase câteva mii de creioane colorate pentru a crea ilustrațiile unui singur desen animat.

S-a înfiorat la gândul că, undeva în lumea asta, copiii care cresc mari nu trebuie să se facă neapărat doctori, ingineri sau profesori, ci pot avea un serviciu fascinant de neversimil precum „tocitul creionelor”. Părinții o înscriseră pe

atunci la cursuri de balet, dar, după câteva ore de chinuială, au capitulat în fața evidenței: plié-urile și tendu-urile au fost înlocuite de modelaje, pictură și cursuri de tapiserie. Chiar dacă nu și-a urmărit obsesiv visul cu tocitul creionelor, visul a fost cel care a urmărit-o cu stăruință pe ea. Înscrișă la secția de creație vestimentară din cadrul Universității de Artă și Design din Cluj pentru a deveni designer de haine, Ágnes a ieșit... ilustrator de modă. „Am ajuns ilustrator

în timpul liber, fără să-mi dau seama“, glumește ea acum. „Nu pentru meseria asta mă pregăteam.“ Nu conștient, cel puțin: în ultimul an de facultate a trimis câteva desene la o editură din Ungaria și, din joacă, a apărut primul său volum pentru copii, „Iată, minunile se țin lanț“, în 2006. A urmat masteratul, apoi un job într-o fabrică de confecții, dar, încetul cu încetul, Ágnes a observat că petrecea mai mult timp desenând personaje și primind comenzi pentru cărți decât visând

cu ochii deschiși la haine și accesorii. „Când mi-am dat demisia, aveam deja suficiente lucrări la activ ca să mă întrețin doar din desen“, povestește Ágnes. De atunci, adică de aproape trei ani, lucrează ca freelancer și semnează ilustrațiile pentru trei sau patru cărți pe an. Mai mult n-ar putea accepta, pentru că fiecare volum implică cel puțin trei luni de muncă. „Cu cât mă perfecționez mai mult, cu atât acord mai mult timp unui desen, pentru că mă străduiesc să rezolv mai multe

detalii și să-mi rafinez stilul“, explică ea. O ilustrație complexă poate înghiți peste 20 de ore de lucru efectiv, fără a pune la socoteală conceptul și schițele preliminare.

În cazul cărților pentru copii, inspirația vine din text, ceea ce înseamnă că Ágnes trebuie să citească volumul de mai multe ori înainte de a se apuca efectiv de schițe. Primul desen se poate naște și după câteva săptămâni de muncă, dar libertatea de creație merită din plin efortul: „Prin

Păpușă de
porțelan
„Priscilla”

Ilustrație de carte (Budapesta, 2010)

Ilustrație de carte (Budapesta, 2010)

ilustrații, pot să completez povestea așa cum simt eu, cu multe detalii care nici nu apar în text“.

Până acum a ilustrat 12 volume și are încă două predate, plus trei proiecte care așteaptă să fie finalizate până la sfârșitul anului. Trăiește în România, însă nu neapărat din comenzile primite de aici. La noi, prețu-

Care, știe cu siguranță, este doar o chestiune de timp: „Dacă nu s-a întâmplat asta până acum, este doar vina mea“.

S-au întâmplat, în schimb, alte lucruri neașteptate. Chiar dacă nu a profesat în domeniul designului vestimentar, Ágnes a devenit creator de modă... în miniatură. Asta pentru că,

O ilustrație pentru o copertă de carte poate ajunge, la editurile din străinătate, la câteva sute de euro.

rile pornesc de la câteva sute de euro, pentru un volum mai mic. În străinătate, în schimb, doar o copertă de carte poate ajunge, ușor, la câteva sute de euro. O altă piață.

În paralel cu cărțile pentru copii, Ágnes face ilustrații de modă pentru reviste din România, dar și pentru ediția din Spania a publicației „Elle“. Faptul că unele oferte de colaborare au luat-o prin surprindere de-a lungul timpului o face să speră că viitorul îi mai rezervă multe alte surprize. Cele mai plăcute ar fi să illustreze „Alice în țara minunilor“ sau „Scufița Roșie“, însă marile vise rămân legate de ilustrația de modă și, mai precis, de propriul dicționar de modă ilustrat.

spre deosebire de personajele născute pe planșeta lui Disney, creațiile lui Ágnes prind viață altfel.

În 2008, după terminarea desenelelor la „Cartea Prințeselor“, apărută în Ungaria, a primit o comandă de la o cititoare care își dorea niște ilustrații mărite, cu care să decoreze camera fetițelor ei: „Amândouă aveau prințesele preferate din carte și m-am gândit că ar fi frumos să le dau și câte o prințesă adevărată – cu ten de porțelan și rochii de mătase“. Așa s-au născut Priscilla sau Camille, păpușile de modă pe care le tot perfecționează de atunci încolo. A învățat să ia negative, să toarne în porțelan și, mai ales, să creeze combinația perfectă între

Eșarfă Matisse (pentru Molecule-F.com)

coafura și alura păpușii și sacourile brodate din mărgelile sau blănu-rile confecționate chiar de ea din ață de cusut. Tot ea le decide și personalitatea: pot fi mai tăcute sau mai zgloabii, mai rafinate sau mai încrezute ori poate chiar de-a dreptul îngâmfate.

Oriunde ar călători, Ágnes are „radarul” pornit pentru orice fel de materiale pentru păpuși: textile, pietre, mărgelile sau fire speciale. Chiar dacă valoarea materiei prime este redusă, cel mai important cost se numără în ore de muncă. Doar asamblarea tuturor elementelor ia două zile, iar o singură păpușă durează între două zile și două luni. Prețul unei păpușii începe de la 100 de euro, iar acestea se vând pe site-ul Molecule-F.com și în concept store-ul The Place, cot la cot cu creațiile vestimentare ale designerilor români și străini. Majoritatea ajung să poarte, relativ rapid, inscripția „Sold Out”, ca și eșarfele din mătase imprimate cu desenele lui Ágnes sau cărțile poștale cu desenele sale. Și ele au venit treptat, ca urmare a unor

propuneri de colaborare apărute... ca de nicăieri.

La design vestimentar – altul decât cel în miniatură, întreprins de dragul Priscillei, al Camillei și al personajelor sale transpuse în 3D – nu s-ar mai întoarce nici în ruptul capului. Chiar dacă „niciodată” este un cuvânt mare, care obișnuiește să se răzbune pe cel care l-a rostit, Ágnes își asumă hotărârea. Mai ales că perioada de nouă luni în care a lucrat ca designer de haine pentru copii rămâne cea mai tristă etapă a carierei. Se trezea la cinci dimineața și făcea naveta 100 de kilometri, zilnic: „Nu rețin decât un sentiment de tristețe și oboseală din acele vremuri”. Prin comparație,

apreciază acum și mai mult viața tihnită din atelierul său din Cluj, unde orele se organizează după bunul plac, fără a fi la cheremul nimănui. Poate doar al personajelor de pe planșetă. „Sunt foarte norocoasă că am meseria asta”, zâmbește Ágnes, cu satisfacția copilului care și-a împlinit visul din copilărie.

Grație internetului, un ilustrator bun poate să-și permită luxul de a sta retras în orice colț al lumii dorește, primind comenzi din 20 de locuri diferite. Tocmai de aceea, și pentru că propria poveste i-a dovedit-o, Ágnes nu

crede în greutăți și în industrii „tabu” atât timp cât ești stăpân pe talentul tău: „Nu, nu cred că este greu să devii ilustrator, pentru că nimeni nu refuză să lucreze cu cineva care e bun în meseria asta”. Cel mai mare volum al său de până acum a avut 80 de ilustrații și a implicat patru luni de muncă intensă. Vara aceasta, urmează un nou record, o antologie cu circa 100 de desene. Pentru un profan, sună copleșitor, dar Ágnes zâmbește mulțumită, în timp ce netezește, cu degetele, rochia din ață a unei păpușii: „Mi-am făcut deja stocul și abia aștept... voi tocă cu siguranță o mulțime de creioane”. **F**

Autoportret
Ágnes Keszeg